

केंद्र पुरस्कृत निर्मल भारत अभियान
वैयक्तिक शौचालय बांधकामासाठी
देय असलेल्या सुधारित अनुदानाच्या
प्रमाणाबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन परिपत्रक क्र.निर्मल-२०१२/प्र.क्र.२५०/पापु-१६,
मंत्रालय,मुंबई-४०००३२
दिनांक - ७ जानेवारी,२०१३

वाचा — १) या विभागाचा शासन निर्णय क्र.संस्वअ-२०११/प्र.क्र.१८०/पापु-१६,दि.३ ऑगस्ट,२०११
२) केंद्र शासनाकडील पेयजल व स्वच्छता मंत्रालयाचे पत्र क्र. डब्ल्यू — ११०१३/५/२०१२
सीआरएसपी,दि.१३ जून,२०१२

प्रस्तावना-

केंद्र शासनाकडील संदर्भाधीन पत्रान्वये बाराव्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये संपूर्ण स्वच्छता अभियानाचे पुर्ननामकरण निर्मल भारत अभियान असे केल्याचे तसेच वैयक्तिक शौचालय बांधकामासाठीचे प्रोत्साहनपर अनुदानामध्ये सुधारणा करण्यात येत असल्याचे कळविले आहे. त्या अनुषंगाने राज्यात निर्मल भारत अभियान राबविण्याबाबतच्या सुचना निर्गमित करण्याचा विचार शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन परिपत्रक-

केंद्र पुरस्कृत निर्मल भारत अभियानामध्ये राज्यातील ग्रामीण भागातील सर्व दारिद्र्य रेषेखालील व दारिद्र्य रेषेवरील केवळ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, लहान व सीमांत शेतकरी,भूमीहिन मजूर,शारीरिक दृष्ट्या अपंग व्यक्ती व महिला कुटुंब प्रमुख असलेली कुटुंबे यांनाही वैयक्तिक शौचालय बांधकामासाठीचे प्रोत्साहनपर अनुदान अनुज्ञेय राहणार आहे. तसेच वैयक्तिक शौचालयाच्या प्रोत्साहनपर अनुदानात पुढीलप्रमाणे वाढ करण्यात आलेली आहे.

अ.क्र.	घटक	संपूर्ण स्वच्छता अभियान	निर्मल भारत अभियान
१	दारिद्र्यरेषेखालील कुटुंबे	केंद्र हिस्सा - रु.२२००/- (* दुर्गम व डोंगराळ भागासाठी रु.२७००/-) राज्य हिस्सा- रु.१०००/- लाभार्थी - ३००	केंद्र हिस्सा — रु.३२०० (* दुर्गम व डोंगराळ भागासाठी रु.३७००/-) राज्य हिस्सा — रु.१४०० लाभार्थी - रु.९०० (रोख किंवा मजुरीच्या स्वरूपात)
	एकूण	रु.३५००/- (* रु.४०००/-)	रु.५५००/- (* रु.६०००/-)
२	दारिद्र्यरेषेवरिल कुटुंबे (केवळ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती,लहान व सीमांत शेतकरी,भूमीहिन मजूर,शारीरिक दृष्ट्या अपंग व्यक्ती व महिला कुटुंब प्रमुख असलेली कुटुंबे यांना निर्मल भारत अभियानांतर्गत अनुदान अनुज्ञेय आहे.)	अनुदान नाही	केंद्र हिस्सा — रु.३२०० (* दुर्गम व डोंगराळ भागासाठी रु.३७००/-) राज्य हिस्सा — रु.१४०० लाभार्थी - रु.९०० (रोख किंवा मजुरीच्या स्वरूपात)
	एकूण	अनुदान नाही	रु.५५००/- (* रु.६०००/-)

राज्याच्या ग्रामीण भागात निर्मल भारत अभियानाची अंमलबजावणी दि.१.४.२०१२ पासून करण्यात येणार असून निर्मल भारत अभियानांतर्गत वैयक्तिक शौचालयाच्या सुधारित अनुदानाचा लाभ पूर्वलक्षी प्रभावाने दि.१.४.२०१२ पासून अनुज्ञेय राहणार आहे

केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार निर्मल भारत अभियान कार्यक्रमांतर्गत बांधण्यात येत असलेल्या वैयक्तिक शौचालयाच्या बांधकामातील अकुशल व कुशल मजूरीचा मर्यादित खर्च महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेमधून करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. वैयक्तिक शौचालयासाठी महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजनेअंतर्गत रु.४५००/-खर्च अनुज्ञेय राहील. उपरोक्त मनुष्यबळासाठी महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजनेअंतर्गत उपलब्ध करून देण्यात येणारा निधी हा निर्मल भारत अभियानातून उपलब्ध करून देण्यात येणा-या निधीव्यतिरिक्त असेल.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आलेला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१३०१०७१४४४१४६७२८ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

सही/-

(श्वे.प्र.खडे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल महोदय यांचे सचिव.
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
- ३) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव.
- ४) सर्व मा.मंत्री, मंत्रालय मुंबई.
- ५) सर्व मा.राज्यमंत्री, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- ७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचनालय,
- ८) सर्व, विभागीय आयुक्त.
- ९) सर्व जिल्हाधिकारी.
- १०) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सर्व
- ११) लोकायुक्त कार्यालय
- ११) संचालक, वासो, सिबीडी, बेलापूर.
- १२) अतिरिक्त संचालक, वासो, सिबीडी, बेलापूर.
- १३) उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, पंचायत विभाग, जिल्हा परिषद, सर्व.
- १४) नियोजन विभाग.
- १५) पाणी पुरवठा विभागातील सर्व पर्यवेक्षीय अधिकारी व कार्यासने
- १६) निवड नस्ती पापु-१६.